

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

BUNGE LA TANZANIA

MKUTANO WA SABA

YATOKANAYO NA KIKAO CHA SITA

12 APRILI, 2017

MKUTANO WA SABA

KIKAO CHA SITA TAREHE 12 APRILI, 2017

I. DUA:

Saa 3:00 asubuhi Mhe. Andrew J. Chenge (Mwenyekiti wa Bunge) alisoma Dua na kuongoza Kikao cha Bunge.

Makatibu Mezani:

1. Ndugu Charles Mloka
2. Ndugu Laurance Makigi
3. Ndugu Zainab Issa

II. MASWALI

Maswali yafuatayo yaliulizwa:-

OFISI YA RAIS (TAMISEMI)

Swali Na. 45: Mhe. Bupe N. Mwakang'ata

Nyongeza: Mhe. Bupe N. Mwakang'ata
Mhe. Raphael M. Chegeni

Swali Na. 46: Mhe. Flatei G. Massay

Nyongeza: Mhe. Flatei G. Massay
Mhe. Yahaya Omary
Mhe. Stephen H. Ngonyani

OFISI YA MAKAMU WA RAI (MUUNGANO NA MAZINGIRA)

Swali Na. 47: Mhe. Allan J. Kiula

Nyongeza: Mhe. Ruth H. Mollel

WIZARA YA VIWANDA, BIASHARA NA UWEKEZAJI

Swali Na. 48: Mhe. Aisharose N. Matembe

Nyongeza: Mhe. Aysharose . Matembe
Mhe. Nape M. Nnauye
Mhe. Joyce B. Sokombi

WIZARA YA NISHATI NA MADINI

Swali Na. 49: Mhe. Constantine J. Kanyasu

Nyongeza: Mhe. Constantine J. Kanyasu
Mhe. Boniface M. Getere
Mhe. Anna J. Gidarya

WIZARA YA UJENZI, UCHUKUZI NA MAWASILIANO

Swali Na. 50: Mhe. Joseph O. Mbilinyi

Nyongeza: Mhe. Joseph O. Mbilinyi
Mhe. Mary M. Mwanjelwa

WIZARA YA MAMBO YA NDANI YA NCHI

Swali Na. 51: Mhe. Raphael J. Michael

Nyongeza: Mhe. Raphael J. Michael
Mhe. Juliana D. Shonza
Mhe. Sadiq Murad

WIZARA YA AFYA, MAENDELEO YA JAMII, JINSIA, WAZEE NA WATOTO

Swali Na. 52: Mhe. Fatma H. Toufiq

Nyongeza: Mhe. Fatma H. Toufiq

Swali Na. 53: Mhe. Khatib S. Haji

Nyongeza: Mhe. Khatib S. Haji

WATOTO

Swali Na. 54: Mhe. Ritta E. Kabati (Swali lake liliulizwa kwa niaba na Mhe. Venance Mwamoto)

Nyongeza: Mhe. Mhe. Venance M. Mwamoto
Mhe. Ali S. Khamis

MATANGAZO:

1. Wageni mbalimbali waliotembelea Bunge walitambulishwa.
2. (a) Semina ya Wabunge wote saa 7:00 mchana katika Ukumbi wa Bunge kuhusu masuala ya Hisa (Vodacom, D'Salaam *Stock Exchange, Capital Market Security Authority (CMSA)*);
(b) Kamati ya Ardhi, Maliasili na Utalii Kikao saa 7 mchana Ukumbi 229.

MWONGOZO WA SPIKA

1. Mhe. Pascal Y. Haonga aliomba Mwongozo alitumia Kanuni ya 68(7) kwamba Mhe. Harisson G. Mwakyembe alipokuwa akijibu swali la Mhe. Juma S. Nkamia la jana kwamba ... alienda kufanya nini kwenye Press Conference ya Roma?

Kiti alimwambia kuwa suala hilo halijatokea mapema hivyo atafute njia nyingine kufikisha ujumbe wake.

2. Mhe. Constantine J. Kanyasu Kifungu 68(7) aliuliza watu wa Katoma na Magema kama wanaruhusiwa sasa kupimiwa maeneo yao kama alivyouliza kwenye swali lake Na. 49.
3. Mhe. Sixtus R. Mapunda Kifungu 68(7) aliomba mwongozo juu ya utumiaji wa Barabara inayokatiza uwanja wa Ndege wa Dodoma kama alivyouliza Mhe. Felista A. Bura jana.

Kiti kilimjibu kuwa jambo hilo halikutokea mapema.

4. Mhe. Nasari, Waitara na Dkt. Mollel walitumia Kanuni ya 68(7), 47(1) (2) (3) na (4) na Kanuni ya 48 waliomba mwongozo unaofanana. Waliomba Shughli za Bunge kusitishwa na kujadili jambo la dharura la utekaji wa watu na kwamba kuna Mbunge jana alisema kuna orodha ya Wabunge 11 kutaka kutekwa.

Kiti kilielekeza kwamba mwongozo ulioombwa kwa kuunganisha Kanuni zote ambazo sio sahihi na kwa hiyo hakuna mwongozo.

5. Mhe. Jenista J. Mhagama alitumia Kanuni ya 68(7) kuomba mwongozo kwamba, kwa mujibu wa Kanuni zetu jambo likishatolewa maamuzi na kiti huwezi kulirudisha tena kuptiia mlango mwingine.

Kiti kilikubaliana na hoja aliyotoa Mhe. Jenista J. Mhagama kwamba ni kweli uamuzi ukishatolewa na kiti hautakiwi kujadiliwa isipokua kwa utaratibu uliowekwa na Kanuni zenyewe.

III. HOJA ZA SERIKALI

Kwamba, Bunge likubali kupitisha makadirio ya mapato na matumizi ya Ofisi ya Waziri Mkuu kwa mwaka wa fedha 2017/2018 majadiliano yaliendelea kwa Wabunge wafuatao kuendelea kuchangia hoja hiyo:-

81.	Mhe. Yussuf Salim Hussein	-	CUF
82.	Mhe. Joseph Roman Selasini	-	CHADEMA
83.	Mhe. Amina Nassoro Makilagi	-	CCM

84.	Mhe. Njalu Daudi Silonga	-	CCM
85.	Mhe. Shally Joseph Raymond	-	CCM
86.	Mhe. Joseph Kizito Mhagama	-	CCM
87.	Mhe. Rashid Abdallah Shangazi	-	CCM
88.	Mhe. Abdallah Nachuma Maftaha	-	CUF
89.	Mhe. Livingstone Joseph Lusinde	-	CCM

TAARIFA:

Mhe. Saed Ahmed Kubenea

Mhe. Halima Mdee utaratibu Kanuni ya 64(1)(a)

- 90. Waziri wa Fedha na Mipango, Mhe. Dkt. Philip Mpango
- 91. Waziri wa Mambo ya Ndani ya Nchi, Mhe. Mwigulu Nchemba
- 92. Waziri wa Habari, Sanaa na Michezo, Mhe. Harrison Mwakyembe

IV. KUSITISHA BUNGE

Shughuli za Bunge zilisitishwa saa 7:00 mchana hadi saa 11:00 jioni.

V. BUNGE KUREJEA

Shughuli za Bunge zilirejea saa 11:00 jioni na Mhe. Spika, Job Y. Ndugai alikiongoza Kikao.

MWONGOZO WA SPIKA

Mhe. Masoud Abdallah Salim aliomba mwongozo wa namna ya utaratibu bora wa uendeshaji wa Shughuli za Bunge wakati wa kupitisha mafungu ya Waziri Mkuu kwa kuwa ni mengi yako Mafungu 9 ili Wabunge waweze kuyajadili vizuri.

Kiti kilimjibu kuwa kitaangalia baada ya muda wa kufanya hivyo ukifika.

VI. HOJA ZA SERIKALI

Majadiliano yaliendelea kuhusu Hoja ya Waziri Mkuu na wafuatao waliendelea kuchangia hoja hiyo.

93. Mwanasheria Mkuu wa Serikali, Ndugu George M. Masaju
94. Naibu Waziri, Ofisi ya Waziri Mkuu (Kazi, Vijana na Ajira) Mhe. Anthony P. Mavunde
95. Mhe. Jenista Mhagama, Waziri wa Nchi, Ofisi ya Waziri Mkuu, Sera, Bunge, Kazi, Ajira, Vijana na Walemavu.

Baada ya hapo, Mhe. Spika alimpa nafasi Mhe. Waziri Mkuu, Kassim Majaliwa kuhitimisha Hoja yake kwa kujibu Hoja za Wabunge zilizojitokeza wakati wa mjadala.

VII. KAMATI YA MATUMIZI KITABU II

Bunge lilijigeuza kuwa Kamati ya Matumizi na Wabunge wafuatao walichangia:-

FUNGU 37 – OFISI YA WAZIRI MKUU

Kifungu 1001

1. Mhe. Ali Omar King	-	Mgogoro wa CUF
2. Mhe. Venance Methusalah Mwamoto	-	Kamati ya Ukimwi na Kamati ya Madawa ya Kulevya
3. Mhe. Freeman Aikaeli Mbowe	-	Usalama wa Raia

Mhe. Freeman Aikaeli Mbowe alitoa shilingi na Wabunge wafuatao walichangia:-

- (i) Mhe. Tundu Anthiphas Lissu, Mb

- (ii) Mhe. Angellah Jasmine Kairuki, Mb- Waziri wa Nchi, Ofisi ya Rais (UTUMISHI)
- (iii) Mhe. Jenista Joakim Mhagama - Waziri wa Nchi, Ofisi ya Waziri Mkuu

(Wabunge walihojiwa na kuirejesha shilingi)

4. Mhe. Esther Michael Mmasi, Mb - Maendeleo ya Vijana
5. Mhe. Richard Mganga Ndassa, Mb - Tume ya Uchaguzi
6. Mhe. Magdalena Hamis Sakaya, Mb - Ofisi za Wabunge
7. Mhe. Kiteto Zawadi Konshuma, Mb - Maafa
8. Mhe. Anna Richard Lupembe, Mb - Dawa za kulevya

Kif. 1002

Kif. 1003

Kif. 1004

Kif. 1005

Kif. 1006

Kif. 1007

Kif. 1008

Mhe. Mwita M. Waitara – ufafanuzi

Kif. 2002

Kif. 3001

Kif. 4001

Kif. 5001

Kif. 7001

Vifungu vilivyotajwa vilipitishwa na Kamati)

Fungu 25 – Ofisi ya Waziri Mkuu

Kif. 1001

Mhe. Masoud Abadallah Salim – ufafanuzi

Fungu 27 – Msajili wa Vyama vya Siasa

Kif. 1001

Mhe. Masoud Abdallah Salim – ufafanuzi

Kif. 1002

Kif. 1003

Kif. 1004

Kif. 1005

Kif. 1006

Kif. 1007

Kif. 1008

Kif. 1009

Kif. 1010

Mhe. Pauline Philipo Gekul – ufafanuzi, ruzuku za Vyama vya Siasa

Kif. 1011

Fungu 42 – Ofisi ya Bunge

Kif. 1001

Kif. 1002

Kif. 1003

Kif. 2001

Kif. 2002

Kif. 2003

Mhe. Masoud Abadallah Salim – ufafanuzi kuhusu kupata fedha kwa wakati.

Kif. 2004

Kif. 2005

Kif. 3001

Kif. 3002

Kif. 3003

Kif. 3004

Kif. 3005
Kif. 3006

Guillotine

Fungu 42
Fungu 61
Fungu 65
Fungu 91
Fungu 92

Kitabu cha IV

Fungu 37
Fungu 42
Fungu 61
Fungu 65
Fungu 91
Fungu 92

- i. Mafungu yaliyotajwa yalipitishwa na Kamati ya matumizi bila ya mabadiliko yoyote kwa guillotine.
- ii. Mtoa Hoja alitoa taarifa kwamba, Bunge lilikaa kama Kamati ya Matumizi, limekamilisha kazi yake na alitoa Hoja kuomba Taarifa ya Kamati ya Matumizi ikubaliwe na Bunge. Bunge lilihojiwa na kupitisha Bajeti ya Waziri Mkuu.
- iii. Mhe. Zitto Kifungu 120(2) alitoa Hoja kuomba iundwe Kamati Teule kwa ajili ya masuala ya Ulinzi na Usalama wa Raia ambayo yamejitokeza wakati wa mjadala wa Bajeti ya Waziri Mkuu.

Kiti kilitoa uamuzi kwa kutumia Kifungu 120(1).

VIII. KUAHIRISHA BUNGE

Saa 2:30 usiku Bunge liliahirishwa hadi siku ya Alhamis tarehe 13 Aprili, 2017 saa 3:00 asubuhi.